

Värt att veta om...

Barn och fysisk misshandel

Barn har rätt att inte bli slagna. Det belyser Barnkonventionen med bland annat artikel 19 som handlar om att barn har rätt att skyddas från fysiskt våld. Genom annan lagstiftning skyddas också barn mot att utsättas för våld. Den viktigaste lagen är förbudet mot aga ("anti-agalagen"), som infördes 1979 i Sverige, finns att läsa i Föräldrabalken 6:1 (Lag 1983:47). Där står att:

"Barn har rätt till omvårdnad, trygghet och god fostran. Barn skall behandlas med aktning för sin person och egenart och får inte utsättas för kroppslig bestraffning eller annan kränkande behandling"

VET DU ATT...

- förekomsten av aga har i Sverige minskat sedan antiagalagen infördes och föräldrars inställning till att aga inte är en bra metod i uppfostran har också ändrats i stort sett i samma takt. Nio av tio föräldrar tycker inte att det är rätt att slå sina barn i syfte att lära barnen vad som är rätt eller fel.
- ungefär 15 % av tonåringar i årskurs 7, 9 och i 2:an på gymnasiet varit utsatt för våld upprepat, meddelar de i självskattningsrapporter.
- forskningen i Sverige visar att det är lika vanligt att mammor och pappor slår sina barn.
- ju yngre barnet är ju vanligare är det att det är en person som är satt att ta hand om barnet som också misshandlar det. Ju äldre barnet blir (från ca 15 års ålder) ju vanligare är det att det är en jämnårig person som slår.
- precis som vid andra typer av utsatthet är det inte alls säkert att barn berättar för vuxna inom olika myndigheter vad de har varit med om. Det är färre än 1 av 10 som faktiskt gör det.

TÄNK PÅ ATT...

- det finns många olika yttre tecken på att ett barn har varit utsatt för fysiskt våld. Blåmärken är det vanligaste tecknet på att ett barn varit utsatt för våld. Barn som blivit misshandlade fysisk kan också ha skelett- eller skullskador eller olika typer av brännskador.

- de flesta skador som uppkommer vid tillfogat våld kan också uppkomma vid andra skadetillfällen som lek eller om barnet ramlar. Det kan alltså vara svårt att veta om en skada beror på misshandel eller om den uppkommit genom olycksfall.
- den enskilt största risken för att ett barn skall utsättas för fysiskt våld är om de vuxna i hemmet slår varandra – att pappa slår mamma. Det är då en väldigt stor ökad risk att barnet också blir slaget.
- en annan riskfaktor som är viktig att känna till är att om barnet är kroniskt sjuk så ökar risken för att utsättas för fysiskt våld. Det verkar inte spela någon roll vilken typ av kronisk sjukdom barnet har utan i stort sett alla somatiska kroniska tillstånd (som astma, fetma, diabetes med flera) eller neuropsykiatriska tillstånd (som ADHD, ADD och barn inom autismspektrum) ökar risken att vara utsatt för fysiskt upprepat våld.

VAD BEHÖVS:

- Om ett barn berättar för dig om att barnet utsätts för fysisk misshandel så lyssna noga och skriv ner den historia barnet berättar. Det är viktigt att barnet känner sig lyssnat på. Fråga gärna hur barnet mår och hur barnet har det hemma men försök att undvika att ställa allt för ledande frågor.
- Om man misstänker att barnet varit utsatt för fysisk misshandel så skall det omedelbart anmälas till socialtjänsten, enligt SoL 14:1 (anmälningsplikten).
- Eftersom det är brottsligt att misshandla barn, och då brott mot barn faller under allmänt åtal, så kan du också göra en polisanmälan.

Besök www.barnafrid.se för mer information och användbart material.

Skriven av: Björn Tingberg

Granskad av: Carl Göran Svedin

Version 2 (170920)